

Handschoenen

Voor veel imkers zijn handschoenen een vast onderdeel van hun imkeruitrusting. Handschoenen beschermen de imker tegen bijesteken. Zacht leren handschoenen zijn het prettigst om mee te werken. Ze absorberen de transpiratie van de handen, voelen prettig aan en de angel kan er niet doorheen. Handschoenen van ander materiaal kunnen problemen geven met transpiratie en beweeglijkheid. Huishouden chirurgische handschoenen beperken de gevoeligheid van de vingers niet al te erg, maar zijn niet geheel steekvrij. Er kleeft een groot nadeel aan het gebruik van handschoenen: ze maken veel slachtoffers onder de bijen. De geur van leer prikkelt de bijen. Alleen al door leren handschoenen te gebruiken roept de imker agressie op en elke steek betekent een dode bij. Handschoenen geven de imker een gevoel van veiligheid waardoor hij veel zelfbeheersing moet opbrengen om voorzichtig te werken.

De bijestek

Een goede imker gebruikt geen handschoenen en daardoor loopt hij zeker af en toe een steek op.

Om zonder handschoenen in de bijen te kunnen werken moet de imker zijn angst voor steken overwinnen en minder last ondervinden van een bijestek. Ook moet hij zich een manier van werken aanleren waarmee hij tegemoet komt aan de behoefte aan veiligheid van een bijenvolk.

Toen ik voor het eerst na de beginnerscursus alleen in de bijen werkte en gestoken werd, liet ik van schrik een raampje met bijen uit mijn handen vallen en vluchtte ik zo snel mogelijk mijn handschoenen in.

Iemand die regelmatig een steek oploopt wordt immuun voor bijengif. De steek zelf blijft pijnlijk, maar er is geen zwelling en jeuk meer. Ook vermindert de schrikreactie waardoor het werken in de bijen niet belemmerd wordt. Bovendien overwint de imker op den duur zijn angst voor het werken in de bijen. Deze angst blijft lang op de achtergrond aanwezig. Er is helaas maar één manier om immuun te worden: steken oplopen.

Voorkomen van steken

Een bij die steekt overlijdt aan de gevolgen hiervan. Dit is een belangrijke reden om bijesteken te voorkomen. Werken zonder handschoenen geeft minder stekerij omdat de imker dan met meer beleid zijn werk

doet. Er zijn twee manieren om de agressiviteit van bijenvolken te verminderen. De ene is selectie en de andere is voorzichtig werken. Er zijn agressieve bijenvolken. Volken die al bij de nadering van de imker, zelfs onder de meest gunstige weersomstandigheden, steeklustig reageren. Zo'n volk moet snel een andere koningin krijgen. Maar dit is nog geen selectie. Selectie is het verder kweken van volken die een gewenste eigenschap bezitten. In dit geval, zachtaardig zijn. Dat vraagt om een goede observatie. Voorzichtig werken in bijenvolken is de tweede manier om steken te voorkomen.

Als de imker handschoenen gebruikt is het moeilijk voor hem om voorzichtig te werken. Hij voelt zich veilig. Met blote handen ben je je altijd bewust van het risico dat je loopt. De imker let beter op het volk. Hij hoort hoe het bruist en ziet hoe het opvliegt en weet daarmee in welke stemming het is. Bovendien mist de imker met handschoenen het fijne gevoel van zijn vingers. Bij het werk in een volk plet hij, met zijn dikke behandschoende vingers, bijen. Om de ingreep niet te lang te laten duren, moet er snel gewerkt worden en ook dat maakt voorzichtig werken moeilijk.

Agressie uitlokken

Behalve door de geur van leer krijgen handschoenen ook een ongewenst luchtje door het gebruik in de bijen. De reuk van de er in achterblijvende angels en de alarmgeur van gekneusde bijen geven de handschoenen een lucht die de agressie van het bijenvolk oproept. Als bijen van zichzelf niet steeklustig zijn, kunnen ze het door de ruwe manier van werken van de imker worden. Bijenvolken onthouden dat de imker niet zachtzinnig met ze omspringt. Hierdoor leert de imker zelf zijn bijen zich agressief te gedragen. Bijen onthouden als volk de ruwe actie en reageren hierop door zich bij elke volgende ingreep agressiever te gedragen.

Zonder handschoenen

Dit verhaal is een pleidooi voor het werken zonder handschoenen. Het is niet eenvoudig voor de beginnend imker zoveel zelfvertrouwen te krijgen dat hij de handschoenen achterwege laat. De imker moet de goede gelegenheid zoeken om dit te leren. Hij kan dit leren door bij een ingreep, als de omstandigheden gunstig zijn, te beginnen zonder handschoenen, de ingreep kort houden en vooral niet met de tanden op elkaar doorzetten. Bij het werken met handschoenen aan, proberen steken te vermijden door een goede manier van werken aan te leren.